

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, PÉNTEK 1923. március 2.

60. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A magyar nyelv a közhivatalokban

— Egy bizalmas rendelethez —

Irtta: Graber László dr.

Dr. Sztojadinovics Milán mielőtt az ország pénzügyminiszterévé ki nevezték ügyvezető igazgatója volt az Angol-Szerb banknak és a beogradai egyetemnek a közgazdaságtan rendkívüli professzora volt. Akik ismerték, már évekkel ezelőtt benne látták a jövő pénzügyminiszterét, habár nem volt hivatalos politikus soha. Sztojadinovics dr. mint bankigazgató arról volt nevezetes, hogy soha nem kötött kétes tisztességű vagy politikai háttérű üzletet, mint professzor arról, hogy előadásain a modern gazdasági politika tudományos alapelveivel ismertette meg hallgatóit.

Mint gazdasági író és publicista nemcsak a *Politika* közgazdasági rovatában mutatta ki a *Kumanudi-Plavics*-féle valuta politika képtelenségeit, hanem a legtekintélyesebb angol napilapok gazdasági rovataiban és előkelő angol gazdasági revüikben bírálta az S. H. S. királyság közgazdasági politikáját. Kint a külföldön volt bátorsága hirdetni, hogy a mi költségvetésünk deficites költségvetés, deficites költségvetéssel és passzív gazdasági mérleggel pedig nem lehet valutát javítani. Megírta egy a valutaproblémával foglalkozó broszurájában, hogy a valutajavítás előfeltétele a többtermelés, már pedig iparvállalatok sequestrálásával és olyan agrárreformmal, amilyen a mienk, nem csak hogy nem lehet gondolni sem többtermelésre, hanem azzal a meglevő ipari és mezőgazdasági termelést is tönkre fogják tenni.

Felesleges hangsúlyoznunk, hogy Sztojadinovics dr. ilyen publicistikai működés mellett nem volt a *Prilicsevics* politikáját támogató sajtóorgánomok dédelgetett kedvence és nem egy esetben támadták meg a túlzó sovinizmus kürtösel, szemére hányva, hogy rontja az ország hitelét.

Mindezeket pedig nem azért írjuk meg, hogy reklámot csináljunk a jelenlegi pénzügyminiszternek, a ki két vajdasági választókerületben is képviselőjelölt, hanem csak azért, hogy szemléltethetővé tegyük, hogy a pénzügyminiszter nem a *Miladinovics* Zsarko kaliberű miniszteriális államférfiak sorába tartozik, hanem európeer, széles látókörrel, tudományos készséggel, gyakorlati tapasztalatokkal, akitől tehát elfogultságot és gyakorlati érzéket lehet várni még akkor is, ha a nemzeti kisebbségek érdekeit érintő kérdésekről van szó.

Hisszük ezt annál is inkább, mert köztudomású, hogy Sztojadinovicsot a kormányelnök *Protics* ajánlatára, mint elméletileg és gyakorlatilag egyaránt képzett szakembert vette be pénzügyminiszternek kabinetjébe és egy zagrebi német nyelvű közgazdasági folyóirat meleg ünnepelésben részesítette őt azért, mert belacrkvai választói előtt német nyelven fejtette ki gazdasági politikájának tételeit.

Arról van ugyanis szó, hogy a miniszternek egy alárendelt közegnévszerint *Kusić Vladimir* a becskeréki pénzügyvizsgátlóság főnöke bizalmas rendelethez (ahogy ez már szokás) megtiltotta az alárendelt tisztviselőknek, hogy a felekkel a hivatalban magyarul vagy németül beszéljenek.

A pénzügyi hatóság nem nyelveket tanító iskola vagy szabad liceum, hanem hogy banknyelven szóljunk, az állam követeléseinek behajtását végző könyvelőség és pénztár, a mely csak úgy és akkor felelhet meg hivatásának, ha simán és zökkenés nélkül érintkezhetik az államadósaival, az adófizető polgárokkal.

Az a tisztviselő tehát, aki tud magyarul és németül és a csakis ezen a nyelven beszélő adófizető polgárral anyanyelvén érintkezik, a szolgálat és zökkenés nélküli ügyvitel érdekeit szolgálja tehát okos és jó tisztviselő.

Az a tisztviselő pedig, aki ezt az érintkezést bizalmas rendeletekkel akarja megakadályozni a sima ügymenet, utjába gördít akadályokat, az sem nem jó, sem nem bölcs tisztviselő.

Ha az egymást akadálytalanul megértő fél és tisztviselő mégis tolmács közvetítésével lesznek kénytelenek érintkezni, ahogy azt *Kusić* ur zsenidlis rendeletében kívánja, abból az állampénztárhoz egy fillérrel több adó sem fog betolyni, legfeljebb a tisztviselő idejét fogja ez a tolmács utján való érintkezés teljesen felesleges módon igénybevenni.

Meg vagyunk győződve róla, hogy a pénzügyminiszter bankigazgató korában, ha a bankja érdeke megkivánta németül, angolul és franciául tolmács nélküli állott szóba minden tisztességes ügyféllel anélkül, hogy hazafiaságán és az állam presztizsén ezzel a legcsekélyebb csorba is esett volna.

Arról is meg vagyunk győződve, hogy Sztojadinovics dr. a tudós, a maga tudásának és a jogos látvány államgazdasági tudomány fejlesztése érdekében több német könyvet olvasott el, mint ahány vezércikket olvasott *Kusić* ur a *Balkánban*.

És ha a pénzügyminiszternek, aki pompásan tud németül az államédek minden sérelme nélkül nem derogál németül beszélnie a választói-val, hogy mandátumhoz jusson, a tisztviselőinek sem derogálhat magyarul vagy németül beszélniök az adófizetőkkel azért, hogy az állam hozzájusson simán és gyorsan az ő legdélis jövedelméhez, az adóhoz.

Azt hisszük nem kell tovább bizonyítanunk, hogy *Kusić* ur rendelete nem ezt a célt szolgálja és nem szolgálja a fiskus érdekeit sem, a melynek ismételiük csak egy érdeke van, simán és gyorsan hozzájutni az adókhöz.

A vajdasági pénzügyi közigazgatás szomorú állapotának egyik fő

oka az, hogy olyan embereket küldtek ide, akik nem ismerik az embereket, nem ismerik a viszonyokat, nem ismerik a törvényeket, akik azt hiszik, hogy egyetlen feladatuk sovinizta és nacionalista politikát csinálni.

De van még egy szempont! Az a köztisztviselő, aki egy élő nyelv elen, melyet ebben az országban száz és százeken beszélnek, ilyen ideoszivkrációja van, mint *Kusić* urnak az az elfogultságnak olyan mértékéről tesz tanuságot, amely elfogultság vegyes anyanyelvű lakosság által lakott országrészekben az arányos adóztatásnak még a lehetőségét is kizárja.

Azt hisszük tehát hogy itt a nyilvánosság előtt nem hiába fordulunk a pénzügyminiszterhez avval a kérelemmel, hogy az állam érdekében ennek az oktalannak és az adófizető polgárok tízezreit véreig sértő bizalmas rendelethez szerzőjét, vigye el a Vajdaság dildott földjéről olyan vidékre, ahol az állam nyelvén kívül nem fogja a fillér sérteni más idioma és ahol erejét és tehetségét majd nem kell a nyelvkérdés megoldására pazarolnia, hanem azt egészben az állami igazgatás érdekeinek szentelheti.

Miladinovics Zsarko dr. postaügyi miniszter korábban nyilvánosan azt hirdette, hogy az S. H. S. királyság nem ismer és nem ismerhet kisebbségi problémát s hirdette ezt akkor, amikor a kisebbségek védelméről szóló szerződés már be volt cikke-lyezve.

Ennek a politikusnak miniszterkedése alatt tehát nem csodálkozunk azon, hogy a vajdasági postahivatalokban a tisztviselőknek nem volt szabad a kizárólag magyarul vagy németül tudó közönséggel anyanyelvükön érintkezniök.

Ez az állapot teljesen rávalóttf ennek a miniszternek politikai horizontjára, mentalitására és tudására.

De attól a pénzügyminisztertől, a ki a *Manchester Guardian*-ba írta feltűnést keltő cikkeit és akit az angol tudományos világ ismert el tudósak és a gazdasági problémák kiváló ismerőjének, mégis csak más látókört, mentalitást és felfogást lehet várni, mint attól a postaügyi minisztertől, akinek szócsöve — a *Balkán*; és aki a miniszter urnak egy professzor kollégája ellen azzal agitál — hogy magyar asszony a felesége.

Ugy gondoljuk, hogy a mit a volt pénzügyminiszter kultivált, azt a a jelenlegi pénzügyminiszter nem tolerálhatja, még abban az esetben sem, ha *Sztojadinovics* dr. a radikális párt bölcsességéből csak járási jelölt lehet azon a delbánati listán, amelynek vezetője az a bizonyos volt postaügyi miniszter.

Protics Sztoján a Vajdaságban

Élesedik a választási küzdelem — A radikális-párt a disszidensek ellen

A választási agitáció napról-napra szélesebb méreteket ölt az egész országban. A hatóságokhoz mindenütt tömegesen érkeznek be a gyűlés bejelentések a pártok részéről. Különösen a vasárnapokon és ünnepnapokon lesznek országsszerte nagy gyűlések.

Mint Beogradból jelentik, a földműves párt pénteken Arangylovácson, vasárnap pedig *Kikindán*, Banovo Poljén és Ljubonján tart nagy gyűlést.

A radikális párt március 4-én Mitrovicán tart nagy gyűlést, a melyen *Pasics* miniszterelnök a miniszterek nagy részével együtt jelenik meg és mond nagy beszédet.

Protics vasárnap Novisadon és a környékbéli falvakban tart beszédeket. A novisadi független radikális párt erős agitációba kezdett a gyűlés sikere érdekében. Valószínű, hogy az egész kerületből mindenhonnan nagyobb tömegek fognak megjelenni *Protics* beszédének meghallgatására.

Sok gyűlést tart a demokráta párt is. Így *Davidovics* Ljuba, a párt elnöke vasárnap Beogradban a Jadran szállodában fog nagyobb beszédet mondani, amelyet nagy érdeklődés előz meg, mert politikai körökben azt várják, hogy *Davidovics* a párt válságáról is nyilatkozni fog.

Ugyanakkor Zagrebben *Vojnovics* Lujó, a párt ottani listavezetője tartja meg programbeszédét.

Nagy agitációt fejt ki Beogradban a lakásbériők pártja, amely a legközelebbi tíz nap alatt 17 gyűlést fog tartani, melyeken *Grbac* ügyvéd, a párt listavezetője fog beszélni. Ezenkívül március 11-ére nagy lakógyűlést is hívtak össze, amelyen tiltakozni fognak a kormány lakáspolitikája ellen.

Élénk választási propagandát fejt ki a szociáldemokrata párt is, amely összesen 20 választókerületben állított fel listát.

Boszniában a horvát parasztpárt amely a múlt választásokon nagy sikereket ért el, erősen veszített népszerűségéből. Összesen 3 kerületben, Banjalukán, Travnikban és Szarajevóban állítottak fel listát, de nagyon kis kilátásra van sikere, bár az egyesült horvát párttal választási paktumuk van.

A radikális párt belső viszályai

Beogradból jelentik: A radikális párt főbizottsága kommunikét adott ki, amely végleg tisztázza a párt álláspontját a szakadási listákkal szemben.

A kommuniké megállapítja, hogy a *Protics* párt listái egyáltalában nem tekinthetők radikális listáknak, minthogy *Protics* külön

pártot alapított. Négy listavezető, mert a párt határozott tiltakozása ellenére jelöltették magukat, kizárták a pártból.

Öt kerületben az egyik listát hivatalos listának nyilvánítja a főbizottság, anélkül, hogy az ellenlista jelöltjeit kizárná a pártból.

Négy kerületben végül mindkét szemben álló listával megállapítják, hogy szabályszerűen állították fel őket és a választók tetszésére bízzák, hogy melyiket támogassák.

A Pasics és Protics-párt közötti harc egyébként átcsapott a radikális párt ifjusági szervezeteibe is. Az egyetemi hallgatók radikális klubjában, a Szlovenszki Jugban a Protics pártnak van többsége, a vezetőség is Protics mellett van, de a Pasics hívei is állandóan kommunikálással árasztják el a szerkesztőségeket, azt állítván, hogy a többség az övék.

A „Radikális Ifjusági Klub” többsége viszont Pasics-párti és legutóbbi gyűlésükön kizárták a Protics-pártiakat, köztük a klub alelnökét, Zsivancsevicsot is, aki Protics egyik beogradi járási jelöltje. Protics hívei azonban ebben nem nyugszanak bele és a klub legközelebbi plenáris ülése elé viszik a kizárások ügyét. Nagyon valószínű, hogy ezek a torzalkodások végleges szakításra vezetnek.

Az Alsó-Bánság jelöltjei

Pancsevórol jelentik: A pancsevói törvényszék nyolc jelölt listát hagyott jóvá. Ezek a következők: 1. demokratapárt, listavezető Boskovics Dusán; 2. román nemzetiségi párt, listavezető Zsan Száva; 3. földmivespárt, listavezető Krsztics Szvetozár dr.; 4. harcokos pártja, listavezető Barjakterovics; 5. szociáldemokratapárt, listavezető Topalovics Zsivko dr.; 6. radikális párt, listavezető Miladinovics Zsarko; 7. független munkáspárt, listavezető Mirkon Mita és 8. német párt, listavezető Sándor (?)

A szép asszony gyónása

Írta: Baedeker

Még a régi jó időkben történt (hiába, — a jó dolgok akkor történtek mind!), hogy egy szép és fiatal özvegy egy helybeli lelkésznél szent gyónásra jelentkezett. Ez nála nem volt ritka eset, mert alapjában vallásos volt és — gyónnivalója is akadt mindig. Ezuttal is naiv őszinteséggel tárta föl a szívét s az abban elrejtett frivol gondolatokat, s muszáj, hogy most többet vallott, vagy hogy a pap kélt föl ezen a napon ballábbal a rideg ágyából, mert a főtisztelendő ur, aki különben is nagy és példaadó aszkétának a hírében állott, igen súlyos penitenciával sújtotta a csinos kliensét. Sok imádkozást parancsolt rá, szigorú böjtöket szabott eléje, sőt — s ez fájta a legjobban az életvidám asszonykának — a társas mulatozástól, bálaktól, táncoltól is eltiltotta pár hónapra, ami különösen azért volt baj, mert az idő karácsony körül járt és közeledett a farsang... De hát az eset súlyos, gondolhatta a pap, s az ille »bünök«-et csak úgy bocsájtja meg a jószágos Isten, ha teljes és őszinte megbánást tapasztal.

A világi dáma elszontyolódva hallgatta a papi szótát s mintegy két hétig lelkiismeretesen tartotta be a tilalmakat, amelyek az életét bizony unalmassá és egyhangúvá tették. Az arca azért mosolygós volt a csevegése élénk s a járása rugalmas, s nem is gondolt arra, hogy re-

Uj népszövetség

Amerikai terv a háború kiküszöbölésére

Párisi jelentés szerint a francia lapok részletesen foglalkoznak egy nagyjelentőségű tervvel, amely Amerikából indul ki. A hírek szerint ugyanis az amerikai szenátus határozata alapján az Egyesült-Államoknak a barátságos hatalmaknál levő követi megbízást kaptak, érdeklődjenek az európai kormányoknál aziránt, hogyan fogadják Amerika tervét egy új népszövetség létesítésére vonatkozólag, amely a világbéke fen-

tartására irányulna.

Az új Népszövetség elsősorban is magára vállalná, hogy közbelépésével megakadályozza minden háborús bonyodalmat és másik fontos feladata az volna, hogy az általános leszerelést minél előbb keresztülvítse.

Hír szerint a párisi amerikai nagykövet ebben a kérdésben már beható tárgyalásokat folytatott Poincaré francia miniszterelnökkel.

A közlekedésügyi miniszter Szuboticán

A radikális-párt szuboticiai nagygyűlése

Jankovics Velizár közlekedési miniszter csütörtökön a déli gyorsvonattal Suboticára érkezett.

Az állomáson fogadására megjelentek Pletikoszics András dr. főispán-polgármester, a vasuti igazgatóság tisztviselői testületileg, Banity igazgató vezetésével, a suboticiai radikális párt elnöksége teljes számmal, Protics Márk gör. kel. lelkész, a jugoszláv újságíró szövetség suboticiai szekciójának elnöke, Manojlovics Joco dr., Jurics Márkó, a radikális párt suboticiai jelöltje, Klein Adolf dr. a suboticiai izr. hitközség elnöke, a horgosi radikális párt egy küldöttsége és nagyszámu polgárság, a városból és a tanyákról.

A vonat tizenkét órakor futott be a zászlókkal díszített állomásra.

A szalonkocsból kilépő minisztert lelkes éljenzéssel fogadták, majd Pletikoszics András főispán-polgármester néhány rövid meleg szóval üdvözölte a minisztert, aki köszönetet mondott a fogadtatásért.

A miniszter kíséretében voltak Radonity Jován dr., a suboticiai radikális párt listavezetője és Széovics Szimó volt képviselő.

Az állomási épület előtt zászlók alatt nagy közönség és egy lovasbandérium várta a minisztert, akit lelkes éljenzéssel fogadtak.

Jankovics miniszter kíséretével autóba szállt és a Kraja Alexander utcán át a lovas bandériumtól kísérvé, Jurics Márkó

házához hajtatott, ahol a miniszter tiszteletére szűkebb körű díszebéd volt.

A radikális párt nagygyűlése

Délután 3 órakor tartották meg a suboticiai radikális pári választó-gyűlést a Hungária vendéglőben.

A gyűlést Popovics György tanügyi inspektor nyitotta meg, majd Jankovics Velizár miniszter mondott nagy beszédet. Beszéde elején a demokratsa és radikális párt szakításáról beszélt. A demokratsáknál kétféle áramlat küzdött, Davidovics a horvát zajednicával tárgyalt, amit Pribicevics nem tudott megakadályozni. A másik főök a szakításra a demokratsa pénzügyminiszter katasztrofális politikája volt, amely a tönk szélére vezette az országot. A belügyminiszter pedig valóságos közigazgatási anarchiát teremtett.

Ezért bizta a király a radikális párt a kormányzást. Nem mintha a királynak a radikálisok kedvesebbek voltak a többi polgároknál, a király minden pártokon és pártszimpátiákon felül áll, de mert a radikális párt a legerősebb pártja az országnak.

Ezután rátért a miniszter a radikális párt múltjának ismertetésére. A párt most is régi liberális, szabadelvű politikát akarja folytatni és igyekezni fog az országot pénzügyileg is újra megerősíteni. A párt mindent el fog követni, hogy feladatait sikerrel megoldhassa.

A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta

Jankovics Velizár fejtegetéseit, majd Popovics György rövid beszéde után a gyűlés rendben véget ért.

Gyűlés után

A miniszter a gyűlés után fél 5 órakor a vasuti igazgatósághoz hajtatott, ahol Panity igazgató és az egyes tályok vezetői fogadták. A miniszter megtekintette az igazgatóság ügykezelését és a látottak felett teljes megelégedését fejezte ki.

A miniszter kíséretében érkezett Kopcsa egészségügyi osztályfőnök és Manojlovics Milán mérnök, igazgató helyettes társaságában megtekintette a vasuti igazgatóság egészségügyi intézményeit.

Jankovics miniszter este fél 6 órakor az állomásra hajtatott és külön vonattal Székicsre utazott, ahol a tiszteletére a német ajku polgárság csütörtökön este bankettet rendez.

A miniszter bucsuzására megjelent az állomáson Pletikoszics András főispán-polgármester is s a radikális párt elnöksége és több tagja.

Hamisított

személyazonossági igazolványok

Miért kobozzák el az igazolványokat?

A suboticiai rendőrség által kiállított személyazonossági igazolványokat — mint ismeretes — néhány napja úgy a suboticiai, mint más vajdasági vasuti rendőrségek közegei elkobozták. A legutolsó napokban a suboticiai utasok, akiknek ugyan teljesen rendben voltak személyi okmányai, nem mertek vonatra ülni, mert senki sem tudta, hogy milyen igazolványok érvényesek.

Az igazolvány-elkobozásokkal kapcsolatban a legkülönbözőbb verziók terjedtek el és az egyik suboticiai lap azt is megírta, hogy Jovanovics Váza rendőrkapitány indexre került, mert az ő aláírásával ellátott igazolványokat kobozzák el.

Kérdést intéztünk a rendőrséghez az igazolványok okaira nézve. Erre vonatkozólag a rendőrségen azt az információt kaptuk, hogy a hatóság legutóbb annak jött nyomára, hogy a rendőrségi személyazonossági igazolványokat hamisították és a hamis igazolványok alá hamisították Jovanovics rendőrkapitány aláírását. Ez az oka annak, hogy a ha-

voltáljon. — Két hónap nem a világ! — ekként vigasztalta magát. — Majd csak elmúlik. S aztán jön a böjt, a mikor alaposan kitáncolhatom magam.

Akkoriban a böjt heteiben nem táncoltak kevesebbet, mint Karneval herceg idejében, s az akkor rendezett intim bálokban még jobban mulattak, mint a farsang vigalmain.

Hogy a kritikus idő mégis könynyebben múljon, a jó nő Bajára rándult át a rokonokhoz, akiket különben is minden évben meglátogatott két-három hónapra.

A szándéka természetesen az volt, hogy ott becsületesen folytatja azt az életprogramot és napirendet, amelyet innen vitt magával, minden nélkülözésével és sokféle megtartóztatásával együtt. De amikor mindjárt megérkezése után egy előkelő uri család báljára kapott meghívást, ahová a kedélyes város színe-ja volt hivatalos, a vallásos meggyőződése s a gyóntatójába vetett hite egy kissé megingott... A lábaitban táncbizsergést érzett s nagy kedvet érzett a bálra, — de félt, hogy magára haragítja Istent és annak szigorú papját.

Kétségeit közölte azzal a rokonával, akinek a szálló vendége volt, s ez — szép bajai asszony, aki nemcsak jó rokon, de hü barátó is volt — azt a tanácsot adta neki, hogy apelláljon a szigorú erkölcsi diéta ellen.

— Appelláljak? — tündökött a hölgyünk. — Nem értelek. Kihez és ho-

vá? És egyáltalában szokás ez?

— Valószínűleg nem szokás, — felelte az mosolyogva. — De ez nem akadály. Én a te helyedben fölkeresném valamelyik fehér papot, hiszen ismersz közülük nem egyet és tanácsot kérnél tőle. Hátha megengedi, hogy résztvehes a hoinapi mulatságon?

— Korrekt dolog ez? — kérdezte a vezeklő nő.

— Éppen olyan korrekt, — felelte a barátónia, — mint annak a betegnek az eljárása, aki ha elégedetlen az orvosa rendeléseivel, addig jár konzultálni, amíg akad egy doktorra, aki olyan kurát ordinál neki, a melyet a legjobban szeret. Amit a test orvosával szabad tenni, azt a lelkünk gyógvitójával is megtehetjük.

A hölgy szívesen hallgatta a kitanitást, s pár óra múlva már egy fehér papnak gyónta meg a legteljesebb nyíltsággal minden — tévedését. Ez világibb gondolkodású volt, mint a kollégája Suboticán, nem fogta föl tragikusan az esetet, s néhány Miatyánkon és Hiszekegyen kívül csak enyhe böjtökkel sújtotta a csinos delnőt. (Akkoriban még így hívták magyarul az u. n. uri nőket.)

Megkönnyebbült szívevel, egészen holdogán hallgatta ez a papnak nyájias szavát, akinek nemcsak a reverendája volt világosabb, mint amazé, de az értelme is, mert nem bánt olyan szigoruan egy ártatlan asszonnyal, aki azon kívül, amit meggyónt, nem követett el semmi rosszszat. Az ilyen pap igazán minden

bizalomra méltó, s távozás előtt egészen bátran meg is kérdezte tőle az asszony, vajjon a hoinapi estélyen, amelyet egy rokona ad, résztvehet-e?

— Hogyne? — felelte a gyóntató.

— A vallás nem tiltja a jókedvet.

— És táncolhatok is? — kérdezte a hölgy nagy érdeklődéssel.

— Természetesen, — nyugtatta meg a pap.

S aztán hozzátette mosolyogva:

— Én is ott leszek. Szabad az első négyes kérnem?

— Szívesen, — felelte az urhölgy és ő is mosolygott.

Már az ajtókişzöbön volt, ahová az udvarias pap kíserte, amikor őszinteségi rohamot kapott, visszafordult s így szólott:

— Nézze. Főtisztelendő ur, az igazat megvallva, a múlt hónap végén otthon is meggyóntam, s ott ugyan csak szigorú penitenciával nyomorítottak meg.

Fölsorolta a kegyetlen büntetés szigorú pontjait, s aztán folytatta:

— Az ember egészen konfuzussá válik, ha két pap ilyen különbözőképpen fogja föl ugyanazt az esetet, s hajlandó lesz azt hinni, hogy kettőjük közül csak az egyik szolgálja jól az Istent és a Vallást.

— Az ilyen kétségek nem valók fiatal nőknek. Én különben is biztosíthatom, hogy egytormán becsületesen teljesítjük a kötelességünket mind a ketten.

— Szívesen elhiszem, de hát akkor hogyan történhetett, hogy otthon a legszigorubb vezeklést mérték

tóság közege az utóbbi időben a Jovanovics kapitány aláírásával ellátott igazolványokat elkobozták.

A vasuti rendőrség eljárását a városi rendőrség is elítéli, mert az elkobzásokkal csak fölösleges izgalmat okoztak a közönségnek. Eppen ezért a további félreértések és kényelmetlenségek elkerülése végett a rendőrség felhívja mindazokat, akiknek személyazonosságai igazolványuk van, hogy azt a városháza II. emeleti 108. számú hivatalban haladéktalanul mutassák be, mert a rendőrség ellenőrzi, hogy ezek az igazolványok a kiadott legitimációk nyilvántartási jegyzékében benne foglaltatnak-e és ha igen, úgy újból láttaozzák az igazolványt, ha pedig az igazolvány hamisított, újat állítanak ki, az esetben, ha az érdekelt félnek erre meg van a jogsútsága.

Megkezdődtek Nisben

a jugoszláv-bolgár tárgyalások
Együttes akció a bolgár komitácik ellen

Nisből jelentik: Csütörtökön délelőtt 11 órakor nyitotta meg az itteni főispáni palotában Nesics Ljuba meghatalmazott miniszter a jugoszláv-bolgár vegyes bizottság tanácskozásait.

A plenáris ülésen megállapodtak az egyes bizottságok munkaprogramjában. A bizottságok ülései titkosak lesznek, a tárgyalások folyamáról azonban időről-időre tájékoztatni fogják a sajtót.

Pénteken kezdődnek meg az érdemi tárgyalások. Elsősorban a határok biztonsága és a délszerbiai közbiztonság kérdése kerül megvitatás alá, amennyiben az a bolgár komitációs bandák betöréseivel összefüggésben áll. Ezután a bolgár területen tartózkodó macedón bandák és a macedón komitáció leszerelése ügyében fognak megegyezni.

A többi kérdésekre csak akkor kerül a sor, ha ebben a két legfontosabb kérdésben teljes megegyezés jön létre.

Csütörtökön este Nesics meghatalmazott miniszter az Orient szállóban a bolgár delegáció tiszteletére bankettet adott.

Ugy Beogradban, mint Szófiában

rám, s itten ilyen enyhén bánnak velem?

Felelet helyett azt kérdezte a cisztercita:

— Kinél gyónt otthon?

A hölgy megnevezte a papot.

Jóízűt nevetett a fehérreverendás és megvető kézmozdulattal jegyezte meg:

— Az?! Nem csodálom. Az, szegény, annyit ért a nőkhöz, mint akármelyik bajai, vagy subotici hajdu a harangöntéshez. A nők nagyszerűen tudják megválasztani a szabónőjüket, meg a masamódjuka, de a papjukat, úgy látszik, nem. Ismerős otthon xxx tisztelendővel?

— Hogyne! Jól ismerem.

— Nos hát, máskor ahhoz menjen gyónni... S ameddig Baján marad, hozzám.

— Mily időközökben? — kérdezte a hölgy.

— Akár mindennap, — felelte a fehér barát.

— Nem lesz az sok?

— Nekem nem, — felelte az nemes egyszerűséggel.

*
Néhány hónap mulva az a feltűnést keltő hír járta be a két várost (ujságok még akkor nem voltak se Baján, se Subotican), hogy egy életvidámságáról és szellemességéről ismert fehér barát kilépett a rendből. Hogy a mi csinos özvegyünk azután hozzá ment feleségül, már nem is kellett feltűnést. Ezt elvárta a közvélemény fölül.

nagy fontosságot tulajdonítanak a nisis tanácskozásoknak és remélik, hogy sikerülni fog módot találni a mindkét országra állandó veszélyt jelentő macedón komitációs mozgalom leszerelésére. Ennek a kérdésnek a kikapcsolása nagyban hozzá fog járulni a Bulgária és Jugoszlávia közötti feszült viszony enyhítésére.

Magyarországot a megszállás veszélye fenyegette

Anglia és Olaszország hiúsították meg a kisantant akcióját
Ujabb diplomáciai lépések — A Radikal leleplezései

A beogradi „Radikal” mai számában nagy feltűnést keltő cikket közöl a kisantantnak egy meghiúsult diplomáciai akciójáról, amely megvalósulása esetén kiszámíthatatlan nemzetközi bonyodalmakra vezetett volna.

A Radikal ugyanis feltétlenül jólétesült forrásból azt írja, hogy a francia hadseregnek a Ruhrvidékre történt bevonulása után a kisantant fővárosai, Bukarest, Prága és Beograd között azonnali tárgyalások indultak meg arról, hogy Csehszlovákia, az S. H. S. királyság és Románia hasonló lépéseket tegyenek Magyarország és Bulgária ellen a jóvátétel megfizetésének kikényszerítésére.

A francia mértékadó körök hajlandók is voltak beleegyezésüket adni ehhez a tervhez, különösen azért, mert ők maguk is megtették ugyanezt a lépést.

Az angolok és olaszok azonban elleneztek ezt avval a megokolással, hogy a kisantantnak akciója nagy komplikációkat idézne elő Délurópeában, amelyek számtalan összeütközésre vezethetnének. A

A franciák letartóztatják a német gyárigazgatókat

Romlik a francia-angol viszony — Frigyes Vilmos herceget letartóztatták

Az angol-francia viszony lényegesen rosszabbá vált. Párisban legutóbb már teljes melegegedést keltett Anglia passzív magatartása, azonban most Bonar Law-nak több a Ruhr-megszállás ügyében elhangzott interpellációra adott válasza, valamint Lord Curzon legutóbbi beszéde ismét nagyon rossz hatást keltett.

A legutóbbi francia-ellenes angol beszédekhez csatlakozik most Lord Grey-nek egy nyilatkozata is.

Lord Grey, a felsőházi szabadelvű ellenzék vezére Bristolban tartott beszédében kijelentette, hogy az angol nép többségének nézete szerint a jóvátételi kérdést a népszövetség oldhatja meg és más megoldásra nem is kerül sor. Ehhez azonban a francia kormány beleegyezése szükséges. Ebben a pillanatban a népszövetség közbenjárására irányuló kísérletei nemcsak kudarcot vallának, hanem minden valószínűség szerint magát a népszövetséget is szétrobbantánák. Az angol kormány ki kell hogy jelentse Franciaországnak, hogy a jóvátételi kérdés megoldása csak akkor érhető el, ha a francia kormány előzően kijelenti, hogy kész ezt a megoldást elfogadni.

Amíg a francia kormány ezt meg nem teszi, Angolország nem intervénálhat és nem segíthet. Franciaországot minden alkalommal figyelmeztetni kell a jóvátételi kérdésnek a népszövetség által való megoldására. Mivel az intervenció most lehetetlen, az angol kormánynak ki kell fejeznie Franciaországgal szemben azt a nézetét, hogy Franciaország akciója nem fogja a problémát megoldani.

A francia-angol feszültségnek

A bolgár delegáció vezetője újságírók előtt kijelentette, hogy a bizottság ugyanabban a szellemben fog működni, amely Sztambulinszki beogradi kijelentéseit is áthatotta.

Mint Beogradból jelentik, Nincsics külügyminiszter csütörtökön délután hosszasan referált Pasic miniszterelnöknek a nisis konferenciáról és az azzal összefüggő kérdésekről.

csehek, akik úgy sem voltak túlságosan érdekelve s legfeljebb arra vállalkoztak volna, hogy Ausztrián keresztül fenyegetéssel hatnak Magyarországra, erre el is állottak a tervről. Jugoszlávia és Románia így magukra maradtak Franciaország mérsékelt támogatásával és Anglia és Olaszország ellenzésére el is állottak a terv végrehajtásától, mely így egészben meghiusult.

Csehszlovákia most, hogy jóvátégye a kudarcot, rábirta a kisantantot, hogy az a nagyhatalmaktól követelje a budapesti és s ófiai nemzetközi hadkárptólasi bizottságok vizsgálását, illetőleg fölváltását egy olyan bizottsággal, amelyben képviselve lennének a kisantant államai is. A kisantant ehhez hozzá is járult és megtette a megfelelő lépéseket a nagyantantnál. A követelést azzal indokolták, hogy a leginkább érdekelt államok joggal sürgethetik a békeszerződések végrehajtását Bulgária és Magyarország részéről. A kisantant diplomáciai körei remélik, hogy követelésüket a fő hatalmak teljesíteni fogják.

tudható be az is, hogy azt a konferenciát, amelyet március 1-re terveztek Párisban és amelyen a Ruhr-megszállás költségeinek elosztásáról kellett volna dönteni, bizonytalan időre elhalasztották. Hangsúlyozták azonban, hogy ezen az értekezleten a német kormány képviselői nem vehetnek részt. Amerikát meghívták a konferenciára.

Az angol alsóházban egyébként a kincstári kancellár kijelentette, hogy Németország Angliának ezideig 637 millió aranymárka jóvátételt fizetett készpénzben, természetbeni szállításokban pedig 413 millió aranymárkát. Hozzávéve ehhez az angol megszálló csapatok 103 millió eltartási költségét, összesen 1153 millió aranymárka jóvátételt szolgáltatott Németország Angliának.

A Ruhr-vidéken egyébként a francia megszállók folytatják erőszakosságukat. Esseni jelentés szerint Frigyes Vilmos herceget ott letartóztatták, mert az több nacionalistával megtámadott egy németet, aki megbízást vállalt a szövetséges ellenőrző bizottságban. Bochumban a franciák letartóztattak tizenkét gépgyári igazgatót. Az igazgatók ülésére jöttek össze és amikor az ülésésés folyt, megjelentek francia katonák és mind a 12 igazgatót letartóztatták.

A Havas-ügynökség viszont cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a Ruhr-vidékről magyar munkáscsaládokat utasították ki és hangsúlyozzák, hogy eddig egyetlen külföldi állampolgárt sem utasították ki a megszállt területről.

Kovnából érkezett hírek szerint a németek Kelet-Poroszországban fegyverkeznek, hogy Memelt visszafoglalják a litvánoktól.

A novisadi nacionalisták a Protics-párt ellen

A „Vidovdán” fizikai beavatkozást ígér

A novisadi nacionalisták, akiknek harcias sovinizmusa az utóbbi időben ismét erőrekapott, megtudták, hogy a Protics-párt vasárnap megtartandó novisadi gyűlésén a szónokok magyarul és németül is beszélni akarnak a választóknak. Ennek az ártatlan szándéknak hallatára a Vidovdán legújabb megjelent számában a következő figyelmeztetést küldték a novisadi Protics-párt vezetőinek:

— »Miután ismerjük a hazafias tömegeknek hangulatát és elkésredését a Protics-párt szeparatistikus politikája ellen, immár most figyelmeztetjük a gyűlés összehívóit, hogy Adamovics István magyar, vagy német nyelven elmondott beszéde fizikai beavatkozás indokul fog szolgálni. Ha az urak verekedést akarnak — tessék.»

Az előjelek szerint tehát attól kell tartani, hogy a nacionalisták meg fogják zavarni a Protics-párt vasárnapi gyűlését.

Ujabb letartóztatások

a budapesti bankcsalás ügyében

Sorra következnek a nagybankok is

Budapestről jelentik: A Wiener Kommerzialbank feljelentése ügyében kiterjesztették az eljárást ismert bankemberek ellen. Ennek eredményeképpen szerdán este Lukács Nándort és Baron Brunót őrizetbe is vették a rendőrségen.

A felgyült bűnjelek alapján ugyan is a rendőrség szerdán kiterjesztette az eljárást a Lukács Vilmos és fia bankcég ellen. A cég két főnökét, Lukács Nándort és Baron Brunót előállították a főkapitányságra. Egyben elrendelték a bűnügyi zárlatot a Lukács Vilmos és fia bankcég ellen és többszáz millió koroná értékűt foglaltak le a bankban. Ezenkívül házkutatást is tartottak Lukács Nándor és Baron Brunó lakásán, ez azonban nem járt olyan eredménnyel, mint amilyenre számítottak.

Lukács Nándor és Baron Brunó ellen az a vád, hogy részeseek a Wiener Kommerzialbank volt négy igazgatójának manipulációjában. Baron Brunó a fivére Baron Ottónak, a Wiener Kommerzialbank letartóztatott volt igazgatójának. Baron Ottó a legkirívóbb manipulációkat a rendőrség eddigi adatai szerint a Lukács Nándor és Fia-cég nevében kötötte. Az üzleteket úgy bonyolította le, hogy azokból a Wiener Kommerzialbanknak tetemes kára volt. A hasznát a Lukács-cég kapta meg.

A letartóztatott Márkus igazgató manipulációját részletesen csütörtökön tisztázta a rendőrség. Márkus az ő üzleteit két testvérenek a számlájára és nevében kötötte meg. Az egyik fivérének Orosházán, a másiknak pedig Békéscsabán van bankja. Így azután az orosházi, illetően a békéscsabai kereskedelmi bank, amely Márkus testvéreinek a tulajdona, szerepelt állandóan a Kommerzialbank üzleti könyveiben, mint vevő vagy eladó. Ugy Békéscsabán, mint Orosházán Márkus fivéreinek a bankjában megtalálták azokat a levelezéseket és üzleti könyveket, amelyek Márkus manipulációjáról szólnak.

A nyomozás újabb eredménye

Csütörtökön a rendőrség nyomozása a Wiener Kommerzialbank budapesti igazgatóinak ügyében szenzációs eredményekre vezetett. A csütörtöki nap folyamán Békéscsabán kihallgatták Márkus igazgatót, a letartóztatott Márkus Sándor testvérét, aki azt vallotta, hogy a letartóztatottak Sebestyén Mihály vezér-

igazgató tudtával és beleegyezésével látszottak a tőzsdén a bank pénzeivel. Elmondotta, hogy Sebestyénen kívül a bécsi főintézet igazgatói is tudtak a dolgról, sőt maguk is hasonlóan üzleteket bonyolítottak le a bank kárára.

A letartóztatottak védője a rendőrség előtt tiltakozott az ellen, hogy a vallomásokat tendenciózus beállításban közölték a nyilvánossággal. Bemutatta a *Wiener Commercialbank* egyik igazgatójának levelét, a mely szerint nemcsak a letartóztatottak, de más felelősállású személyek is bonyolítottak le milliós tőzsdéüzleteket a bank megkárosításával. Ezekkel az üzletekkel több mint 40 millió korona kárt okoztak bankjuknak.

A nyomozás újabb adatai alapján valószínűleg a bécsi igazgatók közül is többeket letartóztatnak.

CIRKUSZ

•••

Csak elegánsan sziveskedjék meghalni

Amióta az a fránya angol tudós kitérte a földből, háromezerévnnyi mélységből a derék Tutankhamen fáraót teljes, komplett hálóberendezésével együtt, borzasztó gondjaim vannak. Hát ez is lehet? Az ember még a sírjában sem lehet nyugton, még háromezer év múlva sem bujhat el a nagy nyilvánosság elől. A szegény Tutankhamen kellemetlen esetéből az a szomorú tanulság, hogy az ember ne haljon meg slamposan, hanem igyekezzék távozása előtt ruházatait és saját magát teljesen rendbe hozni. A dolog tudniillik úgy áll, hogy a fene gondolta, hogy az emberhez sok ezerévével a halála után vízitbe mennek majd a kíváncsi és tapintatlan utódok. Például ez a naiv Tutankhamen is hogy megjárta. Abban a hitben, hogy soha többé nem lesz látogatója, egészen lenge és népies viseletben feküdt le aludni. Hogy úgy ne mondjam egy ingben gatyában horkolt háromezer évig kényelmesen és gyanútlanul, ahelyett, hogy frakba és klakkba vágta volna magát. Most aztán megesezt vele a nagy szegény. Hölgyvendégei érkeztek, köztük maga a belga királyné. Olvastuk a lapokban, hogy a belga királyné felmászott egy létrára a Tutankhamen sírjának a nyílásáig, illetve a hálószobájának az ablakáig és úgy kukkantott be a diszkrét homályba burkolt garzonlakásba. Szegény Tutankhamen csakugyan nagy zavarban lehetett. Nem tudta, hogy hirtelenében mit kapjon fel magára. Mit tehetett volna mást, kinjában megfordult a sírjában, de aztán észrevette, hogy ez még rosszabb, illetve etiketellenesebb pozitúra s erre megint visszafordult. Azóta folyton forog a szerencsétlen, s mindez azért, mert lehetetlen a toalettie.

A mi engem illet levonom ebből a buta esetből a konzekvenciákat. Csak azt nem tudom, hogy frakkban-e vagy diszmagyarban fekdjém le majd annak idején. Egy kicsit költséges a dolog ugyan, de mit tegyen az ember, ha jó társaságból való. Az is igaz, hogy elég kényelmetlen alvas esik majd így parádében. Csupán egy dolog aggaszt még kissé. Ugy hallom, nem igen lehet odalent borotválkozni. Vigye el az ördög, mit fogok majd csinálni, ha kinő a szakállam? Valahogy úgy kellene intéznie a dolgot, hogy az embert halála után legalább minden száz évben egyszer megborotválják. Halála szegyeiném magam a hölgylátogatóim előtt, ha elhanyagolt állapotban kellene fogadnom őket. Annál is inkább, mert azt hiszem, hogy a drága kis nők két-három ezer év múlva is éppen olyan nagyszerűek, de éppen olyan finyások lesznek, mint a milyenek a mostaniak. Jó lesz tehát gondoskodni a kilátásba helyezett késsel randevuk miatt, mindenről, ami az ilyen diszkrét randevuknál engedhetetlen. Különbejárati koporsóról, sok virágról, finom parfümről, egy kis jóféle mámorbaejtő édes likőrrel, kitűnő tea-

süteményről, herceg kis pamlagról és az elengedhetetlen diszkrét özvegy házi-asszonyról, az extra kapukulcsról nem is szólva. A garzon koporsóm falaira néhány pikáns képet is kell majd beszerezniem, azonkívül az ablakra egy herceg csipkefüggönyt, nehogy a szomszéd koporsóból belássonak hozzám. Így elegánsan felkészülve, teljes komforttal nyugodtan várhatom aztán két-három ezer év múlva hölgylátogatóimat, nem pedig neglizsében, mint az a szerencsétlen fáraó.

Látogatás a legfiatalabb bácskai községben

Svilojevói magyarok közt

A Bácsmegeyi Napló munkatársától

A bácskai magyar községekről való megemlékezéseink során el kellett jutni a magyarság egyik legkifejezőbb és legfontosabb telepéhez: Szilágyi község derék kisgazdához.

Az Apatin és Szond között húzódó vasutvonal mellett épült a magyar szorgalomnak ez a mintafalva.

Mindössze husz éves és máris olyan mintagazdaság és intenzív munka folyik itt, amelyet bátran megirigyelhetne sok régi és multtal bíró hely. A bácskai telepés községek során Szilágyi volt az utolsó között, amelyet az akkori kormányzat létesített. Szilágyi Dezsőnek nevére neveztek el, akinek mellszobrára a templom előtti teret díszíti ma is.

A lakosság meglehetősen sokrétű, amit érhetővé tesz az a tény, hogy Bácska minden magyar helysége egy-két családdal gyarapította a lakosságot.

Szilágyi község lakói az annak idején szikes, kevésbé használható földterületen, ma egy virágzó és a modern versenyben helytálló községet varázsoltak. A faj egyéni jó tulajdonságaiban leli általában magyarázatát, minden küzdés és minden vagyongyarapítás, ami egy-

Működhetik-e a lakásbiróság a választások előtt?

A suboticei lakáshivatal távirati utasítást kért a szociálpolitikai minisztériumtól

A választási törvény elrendeli, hogy a választásokat megelőző két hét és a választás napját követő három nap alatt a bíróságok feleket nem idézhetnek. Ez a rendelkezés eleve lehetetlenné akarja tenni, hogy bármilyen hivatalos testület, így elsősorban a bíróságok hivatalukat agitációs célra használhassák fel, s idézéssel a választókat a választói joguk gyakorlásában akadályozza.

A suboticei lakáshivatal csütörtökön foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a lakásbiróság működésére is vonatkozik-e a választási törvénynek ez a rendelkezése? Mivel az új lakáshivatal és az azzal kapcsolatos választott bíróság csak január 1. óta működik, nem tudták megállapítani, hogy a rendelkezés erre az új hivatalos testületre is vonatkozik-e és ezért a suboticei lakásbiróság távirati uton kért intézkedést a szociálpolitikai minisztériumtól, hogy a választások előtt működhetik-e.

A lakásbiróságnak még talán soha sem volt annyi dolga a lakbérmegállapodásokkal, mint most, mert a január 1-én történt általános lakbér-emelések következtében a bérlők legnagyobb része lakbérmegállapítási kérelemmel fordult a hatósághoz és így a több mint két hetes szünetelés nagyon késleltetné az az ügyekben való ítélethozatalt. A lakásbiróság fokozott munka mellett is alig tudja az egyre szaporodó ügyeket elintézni.

Az ember nem is képzei, hogy mennyi dolga, beszerezni és rendbehozni valója van a halála előtt. Legcélszerűbb, ha már a legszebb férfikorban mindent szépen elrendezünk és összeállítjuk az egész komplett garnitúrát. Mert egyrészt a halálos ágyunkon már nem érünk rá, ha pedig véletlenül nős emberek volnánk, az ilyen diszkrét garzon dolgoknak az elintézése zsenánt és feltűnő volna és könnyen gyanút keltetne b. nejeink öngyűságánál.

(g. z.)

Az osztrák kölcsön nagy sikere

Három millió font sterlinget jegyezték eddig az osztrák kölcsönre

Londoni jelentés szerint a jegyzésre kibocsátott osztrák kölcsön váratlanul nagy eredményt hozott. Eddig az egy millió nyolcszáz ezer sterlingről szóló kibocsátási jegyzésen felül közel 3 millió font sterlinget jegyezték a külföldi bankvállalatok. Az eredmény után ítélve biztos, hogy Ausztria olyan összegű kölcsönt fog kapni, amely lehetővé teszi, hogy pénzügyi helyzetét megjavítsa.

Egy angol pénzügyi tekintély szerint az osztrák kölcsön meglepő sikere arra mutat, hogy az európai újjáépítéshez szükséges gazdasági atmoszféra lassankint kialakul. Az osztrák kölcsön jegyzései Ausztria számára megadják azt a lehetőséget, hogy pénzügyi helyzetét stabilizálja. Remélhető, hogy Ausztria sikere nem marad elszigetelt jelenség, hanem bevezetője lesz egy olyan nagyarányú rekonstrukciós szellemnek, amely végül is talpraállítja a deficitekkel küzdő és adóssággal megterhelt országokkal.

A táltos-asszonyok és két csaló cigánylány

Főtárgyalás a suboticei törvényszéken

Dimovics Ilona és Dimovics Liza starikanizsai faluvégi cigánylányok állottak a bíróság előtt, csalással vádolva. A vád szerint a két cigánylány Harmath Borbála 16 éves, kanizsai leánytól 16.000 kor. kicsalt.

Ebben a bűnyűben tartott ma főtárgyalást a suboticei törvényszék büntető tanácsa, Pavlovics István törvényszéki elnök elnökletével.

A vádlottak padján ülő két leány igazi cigánytipus. Arcuk olajbarna és villog a mélytűző, nagy szemük. Feltűnően sovány, fejlődésben visszamaradt mind a kettő. Az egyikre azt mondotta az anyja, hogy 12 éves, de az elnök a keresztlevélből állapította meg, hogy 18 éves múlt már.

Dimovics Liza vádlott nem érzi magát bűnösnek.

— Nem csaltunk ki ki pénzt attól a lánytól, mert az magától adta nekünk, nem is egyszerre, hanem apránként. Minden héten adott és azt mondta, kérem a főbíró urat, hogy ha nem vesszük el tőle a pénzt, akkor beledobja a sárba.

Elnök: És miért adta maguknak Harmath Borbála önként a pénzt?

Vádlott: Azért, kérem, mert azt hitte, hogy ha cigánynak pénzt ad, akkor majd szeretik a legények és minden bálban ő lesz a legszebb.

Dimovics Ilona vádlott hasonló módon védekezik. Ők nem csalták ki a pénzt, nem is akarták elfogadni, de a leány rájuk erőszakolta. Ezután Harmath Borbálát hallgatta ki a bíróság.

A feltűnően szép fiatal leány nagy zavarral küzdve áll a bírói emelvény előtt. Arcát pirosra festi a belső izgalom, szinte lángol és csak ismételt kérdésre felel, félénken, halk hangon.

— Azt mondták a cigánylányok, — mondja szemlesütve — ha nem adok nekik pénzt, akkor elvisznek a táltos asszonyok s nem lesz szeretőm. A pénzt nem egyszerre adtam nekik, hanem két hét alatt, több részletben.

Az elnök kérdésére, hogy honnan vett annyi pénzt, azt feleli, hogy az apja szekrényéből. A lányok mindig kértek pénzt.

Dimovics Liza itt felugrik: — Nem kértünk könyörgöm szépen, nem igaz. Azt mondta, ha nem vesszük el a pénzt, akkor ő a sárba dobjá. Hát én kérem alásan, sze-

szersmind hü bizonyosága kulturerejüknek és fejlődési képességeiknek. Tipikus földműves község ez a Szilágyi, alig négy-öt kiskereskedőjével. Kisiparos is csak a legfontosabb és nélkülözhetetlenebb ágból akad egyröhány.

Már első pillanatra is szembeűnő új házaival úgy, hogy a környékbéliek ma is ujjalunak hívják maguk között. Vallási tekintetben tért hódít a baptizmus tana s jóllehet lassu ütemben, de állandóan gyarapodnak hívei.

A közigazgatásnak talán legkevesebb dolga Szilágyival van a megyében. Sűrű vérű, flegmatikus magyarjait könnyen igazgathatja Szimics Milorad jegyző, akivel mindenki meg van elégedve. Bálint György plébános pedig fajtájukbeli derék magyar. Brenzay Jenő iskolagazgató nemkülönben. Ezek alkotják még négy-öt emberrel együtt a község intelligenciáját. Nagyon megnyugtató jelenség az a belső béke, amellyel a község lakossága hivatott vezetőivel érintkezik.

A kis Szilágyi józan és tisztánlátó lakossága rászolgált arra, hogy büszkén és emelt fővel sorakozzék a Vajdaság magyarságának táborába.

Mesterházy Ambrus

Ezért a lakásbiróság úgy határozott, hogy az esetben, ha a szociálpolitikai minisztériumtól március 3-ig nem jön ellenkező utasítás, úgy folytatja működését a választásokat megelőző napokban is.

Kötött-e paktumot a Német Párt?

Beogradból jelentik: A német párt a minap agitációs gyűléseket tartott a Szerémségben Rumán, Indián és Gaidobrán. A gyűlések mindenütt igen látogatottak voltak. A párt jelöltjei beszédeikben tiltakoztak azok ellen a híresztelések ellen, hogy a német párt titokban megegyezett a kormánnyal. Kijelentették, hogy sem a kormánnyal, sem a radikális-párttal semmiféle kapcsolatban sincsenek és teljesen önállóan dolgoznak.

Egy Rumából érkező jelentés szerint Krafft és Mózer, a német párt vezetői, néhány nap előtt titkos konferenciát tartottak a Radics-párt kiküldötteivel. Mint hírlki, a német párt és Radics-párt esetleges együttműködéséről tárgyaltak Szlavóniában. Szerémségben és a Vajdaságban.

A német párt vezetői hivatalosan cáfolják ezeket a híreket és azt állítják, hogy semmiféle konferenciát sem tartottak Radics kiküldötteivel.

A Novi List szerint Radics kortesei terjesztik azt a hírt, hogy a német jelöltek 5 millió koronáért eladták magukat a kormánynak. Radicsék ilyen módon maguknak akarják megszerezni a német szavazatokat, de nagyon kevés eredményt érnek el, mert rágalmaik nem találnak hiteltre.

gény leány vagyok és elvettem.

A leány atyját, Harmath Györgyöt is kihallgatta a bíróság. Eszrevette, hogy hiányzik pénze, de mikor megtudta, hogy a leánya vett ki a szekrényből, megbocsátott neki.

A perbeszéd után a bíróság Dimovics Ilonát 3 havi és a kis Dimovics Lizát 14 napi fogházra ítélte csalásért. A büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette a bíróság.

Az ítélet jogerős.

Titokzatos rablótámadás

Kifosztott topolai kereskedő

Szatmári Péter topolai kereskedő áment Bajsára sertéseket bevásárolni. A vásár nem sikerült s Szatmári gyalogszerrel jött vissza Topolára s visszahozta 9000 dinár készpénzt is. Topolára érve, betért a Zöldkert-vendéglőbe s itt egy pohár bort rendelt.

A korcsmában néhány idegen volt, akik látták, hogy Szatmárinál sok pénz van. Valószínűleg ezek mentek Szatmári után, akit a Rácz-féle gőzmalom előtt utolérték, a fejére kabátot dobtak, s Szatmári felsőruháját leszállgatva, elvették tőle a 9000 dinárt és elmenekültek.

Szatmári nyomban a csendőrségre sietett s eladta a történeteket. A csendőrök megindították a nyomozást.

Elesett katonák hagyatéka . . .

Egy finom háborus versre emlékezünk, amely arról szól, hogy Kovács István honvéd meghalt a hazáért és harctéri parancsnoksága elküldte özvegyének a hős honvéd hagyatékát: a tárcáját, amit a szive fölött hordott és amit véresre lyukasított a gyilkos fegyvergolyó. És szegény özvegy Kovács Istvánné sokáig őrizte a szomorú, drága ereklyét, de jött a tél, jött a nyomor és a szerencsétlen asszony elvitte egy nagy bankba azt a huszszoros bankót, ami a véres tárcában volt. A nagy bank pedig levont „egy korona huszát” azért a kis lyukért, amelyen keresztül osont a halál Kovács István szívébe.

Ez a könnyes kis történet szalad a mindennapi események szürke krónikáját rovó tollra, amikor arról kell beszámolni, hogy a történet most, — ha változott körülmények között is — megismétlődik Suboticán. A háború soha nem gyógyítható sebei szakadnak föl most újra egy „hivatalos intézkedés” nyomán, amely szegény elesett magyar katonák hagyatéka részére keres örökösöket.

Eszendőkkel ezelőtt különböző harctéri parancsnokságok tragikus hagyatékot küldtek a frontok minden irányából a suboticiai városházáról, elesett magyar katonák zsebében talált szerény koronákat, fiatal magyar honvédek hagyatékát küldték el szomorú magyar özvegyeknek és síró anyáknak, öreg népfölkelők árva részére küldtek tragikus örökséget.

Kis összegék maradtak az elesett magyar katonák zsebeiben: néhány magyar korona, amit talán azért tettek félre, hogy az itthon sorvadó családjuknak küldjék. De közéjött a gyilkos fegyvergolyó és csak a harctéri parancsnokság küldhette el a pénzt — a hatóságoknak. Közbejött azután a nagy fölfordulás és évekig heverték ezek a szomorú hagyatékok itt a városháza valamelyik íróasztal-fiókjában. Meg aztán a valuták közötti különbség is mind érezhetőbbé vált és a kevés magyar koronák még szerényebb dinárokká sorvadtak. Ma már csak tíz-husz dinár egy elesett magyar katonai hagyatéka.

A város most keresi az örökösöket. Nem találják meg őket, senki se tudja hová sodorták őket azóta az idők. És a komoly hatóságok, ahogy hivatalosan illik, most névszerint is föl fogják szelíteni, négy év után az elesettek hozzátartozóit, hogy jelentkezzenek a hagyatékért . . .

Szegény Kovács István közhonvéd története ismétlődik meg a tragikus kis hagyatékok szétszórásával. Így lesz néha a mese és a költészet valósággá. Szomorú, kegyetlen valósággá . . .

(I. f.)

HIREK

•••

— **Felgyógyult a királyné.** Beogradból jelentik: A több napig gyengélkedő Mária királyné teljesen felépült és csütörtökön már autó kirándulást tett Sándor királlyal együtt a Topcsiderre.

— **Prica admirálist az olasz kormány tiltakozására visszahívták Abbáziából.** Beogradból jelentik: Politikai körökben nagy meglepetést keltett, hogy Prica tengernagyot megvonták elnöki megbízatását az abbáziai paritásos bizottságban. Ez az olasz kormány intervenciójára történt, amely kifogást emelt Prica személye ellen, minthogy ő mint osztrák-magyar admirális a háború alatt hadműveleteket vezetett Olaszország ellen. Utódaul Ribarcs Ottokárt nevezték ki, aki már meg is érkezett Abbáziába. Abbáziában csütörtökön kezdődtek meg a paritásos bizottság tárgyalásai. Az olaszok a Fiumével való vasúti közlekedés felvételét követelik még Susak kiürítése előtt.

— **A választások előkészítése Suboticán.** A suboticiai városházán is teljes erővel folyik a választások előkészítésének munkálata. A választási névjegyzéket, amely a törvényszék záradékolásával véglegesé vált, pártcélokra most serényen másolják le az egyes pártok megbízottai és csütörtökön már a város megbízottja Novisadra utazott, hogy a választási golyócskákat átvegye és azok idejekorán szétszórhatók legyenek. A választási golyócskák valószínűleg pénteken már Suboticán is lesznek.

— **A suboticiai számonkérés.** A suboticiai hivatalvizsgálat a rendőrségen véget ért. A rendőrségi ügymenet ellenőrzése két napot vett igénybe, mivel itt a legnagyobb méretű az ügykezelés. A bizottság tovább folytatja munkáját és sorra fogja venni a városháza többi hivatalát is.

— **Az olasz kormány zöld könyvet ad ki.** Rómából jelentik: Az olasz kormány a londoni és párisi konferenciáról zöld könyvet ad ki.

— **A közlekedési miniszter orvoslást ígér az újságírók sérelmeire.** Suboticáról való elutazása előtt Jankovics Velizár közlekedésiügyi minisztert felkereste a suboticiai újságíró szekció küldöttsége Protics Márk elnök és Huberth János alelnök vezetése alatt. A küldöttség ismertette a miniszterrel az újságírók sérelmeit, amelyek őket a vasúti szabadjegyek lassu kiszolgáltatása miatt érik, amivel a gyors hírszolgálat támogatása, ami a szabadjegyek tulajdonképpeni célja, teljesen illuzórikussá válik. A miniszter válaszában kijelentette, hogy mint volt újságíró teljesen átérzi az újságírók panaszait és éppen ezért Beogradban azonnal érintkezésbe fog lépni az újságíró egyesület képviselőjével, hogy az ügyet a leggyorsabban kedvezően intézhesse el.

— **Budapesti művészek első szereplése a Vajdaságban.** Székely Ilona és Kálmán Oszkár a budapesti Opera tagjai, márt megírtuk, engedélyt kaptak, hogy a Vajdaság egyes nagyobb városaiban hangversenyt tartsanak. A budapesti művészek suboticiai hangversenyüket március 12-én tartják meg a városi színházban. Jegyek 30, 25 és 15 dinárért előjegyezhetők a Bedő és Denikó tőzsdékben, továbbá Neményi és társa cég fűszerüzletében.

— **Senta új polgármestere még nem foglalta el hivatalát.** Sentáról jelentik: Knezevics Milán dr. Senta új polgármestere még nem foglalta el hivatalát. A polgármesteri teendőket ideiglenesen az alpolgármester végzi.

— **Koncert az orosz rokkantak javára.** Március hó 3-ikán este nyolc óras kezdettel teaestélyt rendeznek a Városi kávéházban az orosz rokkantak javára. A teaestélyen előkelő orosz és helybeli művészek és nemzetközi artisták lépnek fel s műsoruk legjavát fogják bemutatni. Fel lép ezenkívül egy orosz ballet-társulat is.

— **Poincaré gyászbeszéde Delcassé temetésén.** Párisból jelentik: Szerdán temették el Montmartreban nagy ünnepélyességgel és katonai tiszteletadással Delcassé volt francia külügyminisztert. A gyászbeszédet Poincaré miniszterelnök mondta, aki Delcasséról, mint előrelátó, kiváló államférfiuról emlékezett meg, mert Delcassé megmentette Franciaországot attól, hogy Németország megsemmisíthesse. Poincaré megemlékezett a Fashoda-incidensről is és szemére vetette a németeknek, hogy Delcassé fiával, amikor fogóságukban volt, rosszul bának, de hazafias érzése megtiltotta az agg államférfiúnak, hogy a német ellenségtől fia részére jobb bánásmódot kérjen.

— **A sentai izr. nőegylet álarcsobálja.** A sentai izr. nőegylet március 3-án, szombaton este a Royal szálló nagytermében álarcsobálást rendez. A bál, amelynek előkészületei már befejeződtek, nagyszabásúnak ígérkezik.

— **Héjjas Ivánt, Prónayt és Hir Györgyöt elítélték a bukaresti bombapörben.** Lapunk legutóbbi számában bukaresti tudósítás alapján hírt adtunk arról, hogy a bombapörben tíz-tízévi börtönbüntetésre ítélték az elsörendű vádlottakat. Ma újabb távirat pótlóan azt jelenti, hogy rajtuk kívül még tizennégy vádlottat, akiket nem lehetett elfogni, in contumaciam ítélték el, szintén elzárásra, közöttük Héjjas Ivánt és Prónay Pált, Hir György magyar nemzetgyűlési képviselőt, Tiboldy József magyar vasúti tisztviselőt és dr. Dániel Sándort.

— **Törvényrel állandósítják a nyári időszámítást Franciaországban.** Párisi távirat közli, hogy Millerand köztársasági elnök elnöklése alatt a szerdai minisztertanács hozzájárult egy törvényjavaslathoz, amely Franciaországban állandósítja a nyári időszámítást. A kormány a törvényjavaslatot már a kamara elé terjesztette.

— **A Független Munkáspárt Bánságban nem vesz részt a választásokon.** Beeskerekről jelentik: A Független Munkáspárt Bánságban is hozzá készült a választásokon való részvételre, de a hatóságok mindennütt megakadályozták szervezeteik kiépítését. A párt vezetősége erre való tekintettel elhatározta, hogy passzivitásban marad: nem vesz részt a választásokon.

— **Björnsterne Björnson lett a dán nemzeti színház igazgatója.** Koppenhágából jelentik: Björnsterne Björnson két évre a nemzeti színház vezetőjévé választották.

— **Ki a legcsunyább férfi Suboticán?** Ez a különös kérdés, amely nemcsak a férfiakat, hanem a suboticiai nőket is bizonyára különösen érdekli. A suboticiai újságírók március 10-én a Városi Kávéházban megtartandó bohém-estien kerül eldöntésre egy nagy férfi csunyasági verseny keretében, amelynek győztese a helyszínen egy kiváló karrikaturista által rajzolt karrikaturát kap ajándékba. A mulatságos verseny csak egyik pontja lesz annak az ötletes és sok meglepetést tartogató szórakozásnak, amit az újságírók bohém-estie nyújtani fog.

— **Megkezdtek a novisadi földek árverezését.** Novisadról jelentik: Csütörtökön kezdtek meg a városi földek elárverezését. Az első napon 35 hold földet adtak el, 26.000 dinár legalacsonyabb és 37.000 dinár legmagasabb áron. Az átlagos ár 25.000 dinár kikiáltási ár mellett 32.000 dinár volt. Összesen 320 hold föld került árverésre, 1—5 holdas parcellákban. Az eladást pénteken folytatják, a következő árverés pedig március 5. és 8-ika között fog megtörténni.

— **Követségi palotát épített a magyar kormány Beogradban.** Beogradból jelentik: A Pravda budapesti értesülése szerint a magyar kormány 80 millió korona költséggel követségi palotát épített Beogradban.

— **Bezártak két novisadi szállodát.** Novisadról jelentik: A novisadi szállodák ellen felmerült panaszok folytán a városi tanács egészségügyi razziaát rendelt el a szállodákban. A szerdán megtartott razzia megállapította, hogy a szállodák legnagyobb része nem felel meg az egészségügyi követelményeknek. Az Orient és Goka szállóban oly súlyos hiányokat találtak, hogy a rendőrhatalóság azoknak bezárását rendelte el.

— **Három hónapi fogházra ítélték Polónyi Dezsőt.** Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszéken szerdán tartották meg a főtárgyalást dr. Polónyi Dezső ügyvéd pörében, amelyet hivatalból üldözendő rágalmazás vétségé címén indított ellene az ügyvédség. Szász Zoltán pörének tárgyalásán ugyanis a vádat képviselő dr. Miskolczy Ágoston ügyész felolvasott egy jelentést arról, hogy a telefoncenzura kihallgatta a Szász Zoltán és védője, dr. Vambéry Ruzssem között folyt telefonbeszélgetést. Ebből az alkalomból interjú közölt a Pesti Napló dr. Polónyi Dezsőtől és ez a nyilatkozat szolgált alapul a rágalmazás vádjának. A bíróság bűnösnek monotta ki Polónyi Dezsőt rágalmazás vétségében és ezért három hónapi fogházra és negyvenezer korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, Polónyi és védője felebbeztek.

— **Kétszer adta el az üzletét.** Novisadról jelentik: Lázár Miklós novisadi cipésmester a Kralj Alexander-utcában levő üzletét tizezer dinárért eladta Notta György szabómesternek. Mikor Notta múlt év novemberében át akarta venni az üzletet, értesült arról, hogy Lázár azt Otasevics Sándornak is eladta tizezer koronáért. Feljelentésére akkor a rendőrség Lázár Miklóst letartóztatta. Az ügyet csütörtökön tárgyalta a novisadi törvényszék és Lázárt csalás miatt hathónapi börtönre ítélte.

— **Tolvajvilág Vrsacon.** A vrsaci muzeum igazgatója, Milöcker Felix följelentést tett a rendőrségen, hogy a napokban ismeretlen tettesek a muzeumból két értékes középkori okmányt elloptak. A régiségkedvelő tolvajokat nyomozza a csendőrség. — **Lilies Testvérek fűszerkereskedő cég egyik kis-korú inasa az üzletből ellopott egy zsák korpát.** A fiatalkoru tolvaj ellen meg tették a följelentést. — **Schulko Rozál és Barna Agnes vrsaci asszonyok lakásán megszálit egy Szerbiából jövő asszony.** A vendég a háziak távollétét arra használta föl, hogy 1500 dinár értékű ruhásműt ellopott s megszökött. A rendőrség már nyomában van.

— **Bognár-segédek állandó munkára felvételnek Vujković famegmunkáló gyárában, Subotica.**

— **Öngyilkos lett Budapestén egy letartóztatott újságíró.** Budapestről jelentik: Amint ismeretes, a hatóság letartóztatta Roboz Imre volt budapesti hírlapírót, aki Romániából most tért vissza Magyarországra. Vele együtt letartóztatták öccsét, Roboz Béla hírlapírót is, aki vizsgálati fogságában öngyilkossági kísérletet követett el. Súlyos sérülésével a rabkórházba szállították.

— **Halál a rekvirálás miatt.** Kiss Lukács ókánizsai 68 éves jómódu gazdálkodó házában egy egyszerű lakást le-rekquiráltak. Kiss annyira felizgatta, hogy szívvelhűdés érte s nyomban meghalt. Márton Mátyás prépostplébános fényes segedéllettel temette el az elhunytat. A temetésen az ókánizsaiak, akik közt Kiss Lukács őszinte népszerűségnek örvendett, nagy számban vettek részt. Az elhunytban Piukovits István rendőrkapitány apósát gyászolja.

— **Ahol jó dolga van az üvegesnek.** Petrovoszelon négy héttel ezelőtt beverték a zsidótemplom ablakait, most pedig ezen a héten egy rövid éjszakán nem kevesebb mint tizenhárom háznak az ablakait zúzták be. A rendőrség mindakét eset tetteseit kinyomozta és a kár megtérítése után átadta őket a staribecsei főszolgabíróságnak. A zsidó templom ablakait hat berukkolni készülő rekruta verte be, a tizenhárom ház ablakainak elintézése azonban teljesen egyéni akció műve. Korovlyev Radó ottani polgártárs szakavatott teljesítménye.

— **Bécs egész detektívtestületét mozgósították a kokainüzérek ellen.** Bécsből jelentik: Hiábavaló a rendőrség minden fáradozása, egyre nagyobb tömegekben csempészik be a kokaint és zugkereskedelemben élnek a kokainforralom. Főleg Berlinből hozzák be és a bécsi zugkereskedők megszervezett utazó-ügynökökkel dolgoznak, akik Berlinben gramonként 2500 márkán vásárolják, de Bécsben sokkal nagyobb áron adnak túl rajta. A napokban a rendőrség ártalmatlanná tett egy Matjeika Rudolf nevű kokainkereskedőt, a ki temérdek kokaint csempészett be Bécsbe. A rendőrfőnökség az egész detektívtestületet mozgósította, hogy véget vessen a kokainkereskedésnek.

— **„Bačka” bélyeggyűjtő-egyesület évi rendes közgyűlését** folyó évi március 14-én fél 9 órakor tartja a National-szállóban levő helyiségében. A tagokat kérjük, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg. Az elnökség.

— **Az Izr. Nőegylet választmányja** ez uton meghívja az egyület minden tagját a március 1-én d. u. 3 órakor az izr. népiskolában tartandó rendkívüli közgyűlésre, amelynek tárgya az alapszabályok módosítása.

— **A novisadi egészségügyi osztály működése.** Többször megemlékeztünk már a novisadi egészségügyi osztály működéséről. Ez az osztály nemcsak megtett mindent, hogy az esetleges fertőző betegségeket sikerrel leküzdhesse, hanem okoszerű propagandával a falusi népben is felkelelte a higiénikus érzést, úgy, hogy már ott is sokat javultak az állapotok. Az osztály propagandájának az eredménye az, hogy a házasságok mind nagyobb számban jelentkeznek a vérvizsgálatra. Az egészségügyi osztály a múlt évben filmelőadással egybekötött egészségügyi előadást 137-et, egészségügyi előadást 363-at tartott különböző városokban s községekben. A novisadi színházban több ízben artottak egészségügyi előadásokat s háromszor előadták Breux »Métely« című darabját is. A fertőző betegségekről s az alkoholizmusról népszerűen megírt könyvecskéket adott ki az osztály és színes plakátokon mutatta be az alkohol és a tüdővész rombolásait. A novisadi egészségügyi osztály működését a francia orvosi körök is a legteljesebb elismeréssel értékeik.

(*) **P. Csávossy Elemér S. J. Szentbeszédei.** A subotici Szent Antal nyomda irodalmi vállalat kiadásában most jelent meg P. Csávossy ismert hitszónok Szentbeszédeiből az első sorozat 3. és 4-ik együttes száma: »A leghatalmasabb szónok és Mária Magdolna« címen. A rendkívül izlésesen kiállított husvéti kettős füzet ára darabonként 4 dinár. P. Csávossy szentbeszédeinek első sorozata 1. és 2-ik száma mindjárt megjelenése után elkelt. E szentbeszédek minden tekintetben méltók arra, hogy a művelt katolikus közönség figyelemmel olvassa őket. A füzetek Ifkovits Sándor tanítónál, Sztarakanizsán is megrendelhetők.

— **Legutolsó dívat** szerint köppeney, kosztüm és ruhák jutányos áron készülnek Rissztics női-szabónál, Somborska-ul. 1.

— **Bőr- és nemibetegnek** Stari Bečen rendel dr. Gábor Sándor minden délután. Salvarsan-oltások vérbaajosoknak. Orvosi kozmetika.

— **Bőr- és nemibetegnek** Somborban rendel dr. Koralek lakásán (Weidinger-palota I. emelet) délelőtt 8—10 és délután 2—4 között. Salvarsan-oltások vérbaajosoknak.

Br. 379/izvrš. 1922.

DRAŽBENI OGLAS.

Potpisani sudski ovršitelj u smislu § 102. zak. čl. LX. iz 1881. g. objavljuje, da će se na javnoj dražbi usld odluke kr. okružnog suda u Somboru broj G. 1726/2. 1922. u korist ovrhovoditelja dr. Koste Popović iz Sombora prodati sledeće pokretnine: 3 bureta belog i šiler vina, 6 astala, 36 stolica, 1 spremište za točenje pića, razne flaše i čaše, koje su zaplenjene u svrhu namirne ovrhe za svotu od 10,300 Din. i prip. dana 7. decembra 1922. a procenje su sa 9287 Din. 50 para.

Na osnovu odluke kr. sreskog suda u Somboru br. Gn. 4914/922. ističe se za izvršenje ove dražbe rok na dan 15. marta 1923. u pola 4 časa posle podne u Somboru u kući ovršenika za dužnu glavnicu od 10,300 Din., 5% kamate računajući od 20. aprila 1922. i za dosadanje sudske troškove od 1617 Din. te se pozivaju svi oni koji su gorenavedene pokretnine volini kupiti da pristupe dražbi. Napominje se, da će se spomenute pokretnine prodati u smislu §§ 107. i 108. zak. čl. LX. iz 1881. g. uz plaćanje u gotovu onima, koji najvišu cenu ponude, a u slučaju nužde i ispod procene.

Sombor, 9. februara 1923.

Nečitljiv potpis sudski ovršitelj.

KÖZGAZDASÁG

A részvénytársaságok évi mérlege. Becskerekről jelentik: A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a részvénytársaságok évi mérlegeiket nem kötelesek vonalozott formában közre adni.

Elvámolás a vagonban. A vámve-érigazgatóság Zl. 7795—1923. számú rendeletével megengedte, hogy a jövőben a következő árukat

a vagonban lehet elvámolni és vagonmérlegesen mázsálni: csomagoló-papír, simitatlan, színezett és színezetlen, nyomdapapír, kovacsolt, hengerelt vagy yhuzott vascsövek, nyersen rádolgozott szegek. A rendelet folytán fennálló vámelőírássokkal szemben ezeket az árukat a vagonban, kirakás nélkül el lehet vámolni.

Megbüntetett pénzügyet. Beograd jelentés szerint a pénzügyminisztérium a deviza és valutakereskedelemtől szóló rendeletek túllépése miatt a novisadi Ipari és Kereskedelmi Takarékpénztárt százezer dinárra büntette meg. A bank igazgatósága, mint velünk közli, a büntetésről eddig semmi tudomással nem bír.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1923. március 1.

Záró-árfolyam	Zürichi paritás
Zürich 5.30.—	—
Budapest 28.—30.—	49.70—5.325
Berlin 2.24—	5.24—
Prága —	—

Beograd . . (19.18) Zürichi paritás 5.21
Zagreb . . (18.9) ” ” 5.22

Beograd, március 1. Zdrlat: Páris 6.25, London 480, Milano 484—485, Gené 1918, Newyork 102, Berlin 0.4450, Prága 301.50, Bécs 0.14.35, Bukarest 48.25, Budapest 3.40.

Zagreb, március 1. Zdrlat: Bécs 0.1430, Berlin 0.4450, Budapest 3.55, Bukarest 47.50, Milano 485, London 4.75, Newyork 100, Páris 6.10, Prága 300, Zürich 1898, Valuták: Dollár 98, osztrák korona 0.14.10, Lira 475.

Zürich, március 1. Zdrlat: Berlin 0.0234 (0.0236), Holland 211 [210.96], Newyork 532.75 (532.25), London 25.09 (25.09), Páris 32.57 (32.80), Milano 25.65 (25.65), Budapest 0.17.75 (0.18), Beograd 5.30 (5.12.50), Bukarest 2.40 (2.40), Varsó 00120 (00120), Bécs 000.74 000.75.

Budapest, március 1. A devizaközpont jegyzései: Berlin 13—14.50, London 13900—14200, Newyork 29.55—30.30, Páris 180.50—190.50, Prága 87.50—91.50, Varsó 6.25—7.25, Bécs 4.20—4.40, Zürich 545—555.

„Bačka” Szesz- és Élesztőgyár Subotica

„BÁCSKA”

TISZTA SZESZÉLESZTŐ A LEGJOBB!

Naponkint friss élesztő kapható:

„Bačka” Fabrika Špiritusa i Kvasca Subotica

Magyar fajnika eladás.

Csekonic gróf felosztott zombolyai törzsgulyájából származó 2—3 éves magyar fajnikák eladók. — Vojkicza, Horvát-Kécsa (posta Klári Torontál). 1407

Eladó egy 45 orsós komplett 1393

gyapjufonoda berendezés

3 lóerjű szívógázmotorral
ifj. Balogh Gábornál St. Sivac 251a.

30 dinár

eljárás költség eilonében leggyorsabban és leglelkismeretesebben vizumoztat külföldi utleveleket

BRAČA MIRKOVIĆ cég
(ezelőtt BIRÓ EXPRESS)

Beograd, Knez Danilova u. 31.

Küldje be utlevelét postán express ajánlottan, melyet hasonlódra visszakap.

Konzul tarifák: Magyar 90 din., német 50 dinár osztrák 50 dinár, román 52 dinár, csehszlovák 150 dinár, olasz 140 din. A konzuli tarifák az eljárásiköltséggel együtt postautalványon küldendők be

DIAMANT TESTVÉREK

BÉCSI GYÁRÁNAK MŰVIRÁG ÉS DISZTOLL

KÉPVISELETE

Nagy raktár férfi és női kalapokban
a legolcsóbbtól a legdrágábig

Elvállal szalmakalap ÁTVASALÁSOKAT, masamódmunkát. Férfikalap tisztítás és festés

Masamód-lány és kalapos-segéd felvétetik.

Csakis elsőrangú erők jelentkezzenek

LICHT-SALON, SOMBOR

RITKA ALKALOM!

Zagreb központjában legjobban bevezetett

kötöttáru nagykereskedés

a tulajdonos másirányu e foglaltsága miatt kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Szükséges tőke cca 1 1/2 millió dinár. Ajánlatot „Günstig II-444” jelige alatt az Interreklam r. t. Zagreb Ilica 21. továbbít.

GYORSIRÓNŐ

elsőrendű erő, gyors- és gépirő, horvát és német nyelvben teljesen tökéletes, zagreb r. t. által kedvező feltételek mellett keresetlik. — Ajánlatot „II-F-32” jelige alatt az INTERREKLAM r. t. Zagreb Ilica 21. továbbít.

IRODAI ERŐ

kereskedelmi képzettséggel, perfect német és horvát, egy zagreb központi iroda részére jó fizetés mellett keresetlik. A ajánlatot „II-F-32” jelige alatt az INTERREKLAM r. t. Zagreb Ilica 21. továbbít.

KÖNYVELŐ

elsőrendű szervező erő, perfect német és horvát, meg eléli referenciákai és gyakorlatlall kedvező feltételek mellett keresetlik. Ajánlatot „II-F-32” jelige alatt az INTERREKLAM r. t. Zagreb Ilica 21. továbbít.

MÉRNÖK

mezél vasúti szakember, szerb-horvát nyelvben teljesen jártas, ki a bányászati és erdőkezelőségekben meg eléli összeköttetésekkel rendelkezik, Beograd székhellyel kedvező feltételek mellett keresetlik. Ajánlatot „II-F-32” jelige alatt az INTERREKLAM r. t. Zagreb, Ilica 21. továbbít.

NYILTTÉR.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Fierst-féle éttermet megvettem és azt Kávéház- és étteremmé átalakítva folyó évi március hó 1-én Gradjanska Kafana i Gostiona címen nyitom meg. Jó ételekről és italokról gondoskodom, pontos kiszolgálásért kezeskedek. Minden este Zurku Vladó elsőrangú tambura zenekara hangversenyez.

Szíves látogatást kér tisztelettel
Kichler István

1511 Az Elm (Pari) Kávéház volt bérleje.

Értesitem a t. közönséget, hogy VIII. Peje Dobanovačka ul. 7. sz. alatt

fehérnemű varrodát nyitottam. Előrajzolást, himzést, aszurozást elvállalok.

Tanuló leányok felvétetnek.

Szíves pártfogást kér
Vasné Sonenfeld Rézsi
1271 fehérvarrónő.

Malmok figyelmébe.

Használt de garantált lyukmentes 85 kg-os juta lisztes zsákokat, utolsó töltése liszt, állandóan nagy mennyiségben raktáron tartok.

Rein Izsó Sombor

1513 zsák, ponyva és zsinag kereskedés.

DUGHAGYMA

szép, apró, gömbölyű, valamint

alma és narancs

legolcsóbban kapható

J. ČAKOVACNÁL

Novisad, Futoski 29. az udvarban.

Meghívó**Az UJVERBÁSZI TAKARÉKPENZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

t. részvényesei az 1923. március hó 13-án
d. e. 9 órakor a Kaszinó termében tartandó

LII. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Beadott meghatalmazások átvizsgálása és szavazatszedő bizottság megválasztása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság megnevezése (alapszabályok 13. § g. pont).
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg, veszti-, és nyer.-számla előterjesztése, az osztalék megállapítása és a többlet mikénti felhasználása.
5. Felmentvény megadása az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az 1922. üzletévre.
6. Aligazgató választása 1 évre és tisztelet díjának megállapítása.
7. 2 felügyelő bizottsági tag választása 1 évre.
8. Vezérigazgató drágasági pótlékának jóváhagyása.
9. Özv. Hirschl Manóné urnó nyugdíj ügye.
10. Indítványok tárgyalása (alapszab. 19. §).

Novi Vrbas, 1923. január 18.

Hilkene Keresztély s. k.
elnök.

19. §. A közgyűléshez benyújtandó indítványok benyújtási határideje legkésőbb 8 napon állapítatik meg, melybe a közgyűlés napja nem számítatik be.

Hirdetmény.

Mint hogy az „Elite” szállodát eddigi tulajdonosaitól Kichler Istvántól és Poparics Antaltól ávtettük, felhívjuk nevezett tulajdonosok összes hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket, amelyek az említett üzlettel vonatkozásban állanak, 8 napon belül nekünk jelentsék be, mert ellenesetben a leszámolásnál ezeket a követeléseket nem fogjuk figyelembe venni.

Subotica, 1923. február 23.

1478 Lengyel Vilmos és neje.

Székely Ilona, Kálmán Oszkár

Kósa György

HANGVERSENYE

március 12-én Suboticán
a városi színházban,

március 10-én Somborban
a Szloboda nagytermében

Jegyek a subotici hangversenyre a Denikó, Bedő tőzsdeben és Neményi és Társa cégnél válthatók.

LINOLEUM

különböző szélességben állandóan raktáron

Juzbašić Nikola és Dimitrijević

bőrkereskedés Beograd

Kolarčeva ul. 2.

1438

MAGKERESKEDÉS

TIMA VLADISAVLJEVICH, MARSEILLE,
29. rue Ferrary (FRANCE)

szállít azonnal beogradi raktárából, legjobb takarmányrépa magot („Mamuth”, „Oberndorf” és „Eckendorf”) 1 kgr. 14.— din. Importál legfinomabb kendermagot „Piemont orias.” Rendelesek és levelezés, magyar nyelven is. 1422

TIMA VLADISAVLJEVIĆ, BEOGRAD
Postafiók 287.

KÉKKŐ

RAGASZTÓ GUMMI

PERONOSPORA FECSKENDŐ CSÖVEK
és minden egyéb gummiáru eredeti gyári áron.

BRAČA BREUER OSIJEK

Kolodvorska ul. 15. — Telefon 3—50.

Aklalmi vétel!

Dus választéku raktáram és a mérsékelt árak minden versenyt kizár!

Alkalmi vétel!

Angol bársonyszilkszin

minden divatszínben

Ruhabársony

minden divatszínben

Sifonbársony

minden divatszínben

Női kalap bársony

minden divatszínben

Selyem gallérbársony

minden divatszínben

Velur de lin

legmodernebb színekben

különböző minőségben

Ondula szövetek

legújabb gyermekabátok,
házi ruhák, ruhák és sapkáknak
(métere 60 dinár,

Férfi szövetek

nagy választékban öltöny,
szmoking, szakett, nadrág,
frakk és télikabátoknak.

Női szövetek a legmodernebb színekben

női szövet, trikot, gabardin 100, 120, 130 és 150 cm. szélességben. Szerzs szövetek 100 és 130 cm. széles, a legmodernebb színes és deszinált „Bajadere” szövet utcai és házi ruháknaktovábbá mindennemű férfi szövet.

Párisi ujdonságok!

9120

Párisi ujdonságok!

Dodić Kosta

divatárúkereskedése

Sombor

Kraljević Djordje ulica 3.

a szerb templommal szemben. Telefon 342.

Legfinomabb cérna-vásznak és
sifonok ágyneműkre és női
fehérneműkre.

Báli toalettekre:

Charmoz, satin-de-sin,
krepp-marokin, krepp-
zsorzsett, krepp-ida,
krepp-banjo, krepp-An-
tineja, krepp-miranda,
krepp-floris, krepp-si-
fon, krepp-satin-Mil-
burg, Zsersz, Zenana,
krepp-de-sin, popelin,
taft, fajl-superier, szura,
kasmir és félselyem
a legmodernebb divatszínekben és
desszínben

Deszinált legújabb
félselymek és selymek,
paplan-atlaszok

140—160 centiméter szélességben
különböző színekben.

marc. 1-től
marc. 4-ig
csütörtöktől-
vasárnapig

A kis hazátlanok

V. részben.

V. rész:

VIHAR UTÁN 5 fölvenásban.

LEVELEZÉS

Thymea. Legyen szives, kérem, közölni hogy mely címre, mily jelígyére írhatok? Michele. 1515

FOGLALKOZÁS

Ejjeli ór felvétetik Klein Géza fűszernagykereskedőnél. Subotica, Bene Sudarevičeva-utca 1524

Uradalomba éves kovácsnak ajánlkozik kiváló kovácsmester, Címe: Molnár könyvkereskedésben, Senta. 1479

Úgyes fűszerdetailista vidékre azonnal felvétetik. Bővebbet I. Petrović fűszerüzletben. 1454

Francia és angol nyelv-mester egy egy mint két tanuló részére 10 dinárért órát ad. VIII. Boško Vujić-utca 17. 1453

Asztalos mesterek és gyárosok figyelmébe!

Ajánlok sombori rak áramról minden mennyiségű külföldi nemes furnirot: Citrom, virágkőris, madár jávor-szemcsés (Fogelaugenahorn) amerikai díó olasz-jávor, tükör mahagoni, cuba mahagoni, Sappali mahagoni, palisander, ugyszinté az ezekhez szükséges 3 m/m vastag blindfurnirot is. Szálítható azonnal a megrendelés napján. Ajánlatia ezogal

SPITZER HERMAN, FAKERESKEDŐ

tengerentúli furnirot és összes butorgyárt. szükséges kelekek nagybani eladása **SOMBOR**, Karagyorgye utca broj 8. Vaspályával szemben. Telefon 229 és 228. 1230

Malmom építése következtében a következő

GÉPEK ELADÓK:

- 2 drb. „Ganz“-féle 21. számú hengerek.
- 2 drb. „Bunge“ rendszerű sikszita bronzgaze áthuzattal és tartalékarmakkal
- 1 drb. Daratizáló gép.
- 1 „ Korpakefegép.
- 1 „ Tarár 2 tricurhengerrel.
- 1 „ Buzakefegép.

Különféle felvonók, tengelyek, szíjtárcsák, malmokjázat alkatrészek. — A gépek jó állapotban vannak és még f. évi március hó 15-éig üzemban megtekinthetők.

Paul Sándor hengermalom Kóvin. 1482

A valódi párisi
LION-NOIR

cipő-crème
ujból kapható

**Kaufmann
Hermann**
börkereskedésben
Subotica

1368

Mielőtt

vendéglőjét
szállodáját, kávéházát, cukrászdáját
berendezné
kérjen árajánlatot

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és ólmazó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Allástkeresők az apróhirdetési díj felet fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Brillánsórt, aranyórt, ezüstórt mindenkinél magasabb árat fizet Blaha és Nyilas ékszerészek edénypiac. 1083

Eladó keveset használt esztergályozó fa- és vas-esztergályozásra. Cilinder és balkaros cipészgépék új és használt állapotban, jóállás mellett Pataky műszerésznél, Džombolj, Bánát. 1438

Perzsa kabát, kiváló minőség, nagy méret, eladó. Usporedna 4. 1354

Férfi szobaberendezés, teljesen új marhabör-garnitúra, íróasztal, könyv és iratszékény, dohányzó-asztalka igen szép kivitelben eladó. Tudakozódní lehet Deutsch Károly tükörgyár, Stara-Kanyiza. 1417

Törömlék nickelt, rezet, alumíniumot és réteglémet legmagasabb áron vesz Martinovics D. D., Kula.

Magyar Állami gyártmányu, 19 éves, 8-as, átala-kított magánjáró, komplett garnitúra, gyári elevátorral eladó. Fischer Vilmos, Subotica, Madjarska-u. 18. 1437

Üzlethelyiség berendezés-el eladó. Sokolska-ul. 13. Bővebbet Agina-utca 4 vagy városháza 11. tejpia. Majoros mészárszék mellett. 1457

Szép két villa Palics leg-szebb helyén szőlővel és ötszobás lakással eladó és azonnal elfoglalható Bő-vebbet Huzsvár József Paljé, földművesiskolai megállóval szemben. 1534

Használt üzleterendezés, nagy három szárnyas tolyosóbiak és ajtóféla eladók. Bővebbet a kiadó-ban. 1520

Nyolcas, gyárilag átala-kított, fogaskerekes, 16 éves, Máv. magánjáró cséplőgarnitúra, kifogás-talan állapotban, teljes felszereléssel eladó, Kiss István, Staramoravicán. 1525

Eladó egy alig használt cipészgép, cipészpult, 50 pár kaptafa, egy műhely-asztal. Sava Tekelija u 61. Albert Gábor. 1527

KÜLÖNFÉLE

Tisztelt vevőim figyelmé-be! Lapos öngyújtók, alumínium, réz, nickel patron-gyújtók, „Treibachi“ tűzkö-vek gyári lerakata. Csak nagybani eladása. Mayer-hof Adolf optikusnál, Su-botica, Aleksandrova-ul. 9. 1413

Elsőrendű házikoszt kapható. Cím: Kurir, Vilsono-va-utca 31. 1439

Elveszett Deutsch Janka névre szóló fényképes igazolvány. Mektaláló adja le a kiadóban. 1452

LAKÁST egy vagy kétszo-bást, butorral vagy anélkül keres a Főter közelében gyermektelen házaspár. — Cím a kiadóban.

Arcképes igazolványom elveszett, kérem a becsü-letes megtalálót, adja le a kiadóhivatalba. Maria Hangel. 1466

Litka

márc. 1-től
márc. 4-ig
csütörtöktől-
vasárnapig

Sardon világhírű regényo nyomán
THEODORA

BIZÁNC CSÁSZÁRNŐJE
Főszereplő: Rita Jolivet

Elveszett Böhm Mór és Böhm Emma arcképes igazolványa, kérjük a megtalálót, adja le a ki-adóhivatalba.

Árokszállási József névre szóló fényképes igazol-ványom elveszett. Kérem a megtalálót, adja le a lap kiadóhivatalában. 1464

Fényképes igazolványom elveszett. A becsületes megtalálót kérem a kiadó-ban leadni. Zubalik Róza. 1463

Arcképes igazolványom elveszett. Kérem a meg-találót, adja le a kiadó-hivatalban. Zubalik Má-tyás. 1462

Tyukszombalzsam kirtja egmakacsabb tyukszemét és borkeményedést a leg-rövidebb időn belül. Kapható Illés gygytárban, f - p s ával szemben. 8626

Husvétii tojásfesték kap-ható nagyban is Neuhaus i Kalmárnál, Sokolska-uticában. 1533

Nagy üzlethelyiség nagy telken gyárnak vagy mű-helynek kiadó, esetleg örökáron eladó. Cím a ki-adóban. 1518

Fényképes igazolványom elveszett. Kérem a meg-találót a kiadóban leadni. Ladancsik Istvánné. 1486

GUMMIBÉLYEGZŐT bár-milyen nyelven készít Mol-nár József Subotica, Fran-kopanska-ul. 25. Megren-deléseket a Bács megyei Napló kiadóhivatala is fel-vesz.

Ha bársonysima, üde arc-bört akar, használjon Li-liom-crémet, szappant és pudert. — Kapható Illés gygytárban, főpostával szemben. 59

„PALLAS“

Hirdetési, Reklám és Könyvterjesztő Vállalat
Telefon 447.

Subotica, Paja Kujundžića 4.

Hirdetések és előfizetések felvétele az összes bel- és külföldi lapokra.

Régiségek vétele és eladása.

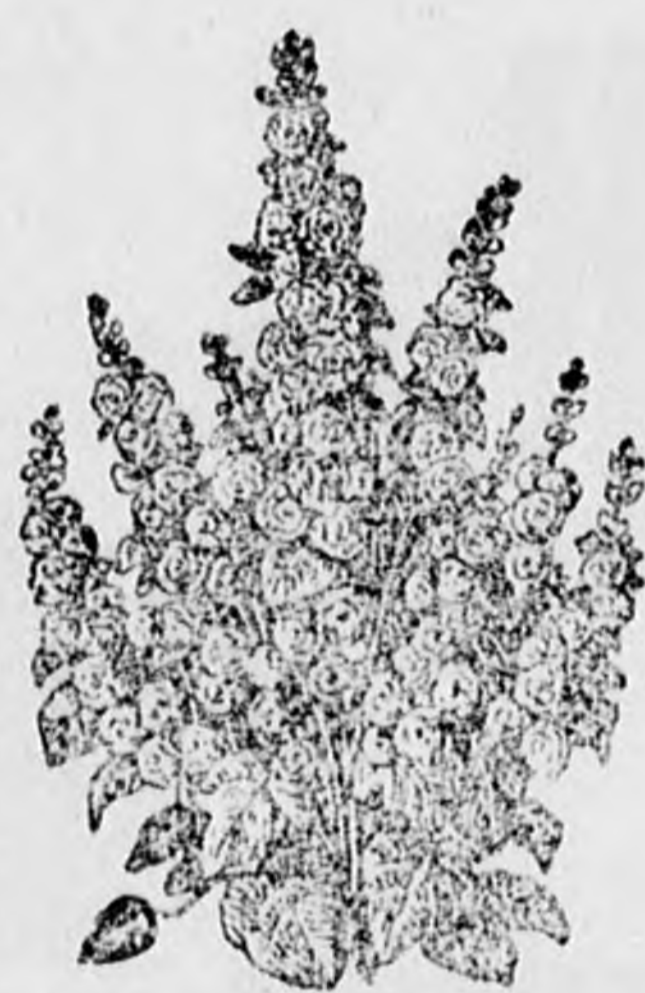
PHILATÉLIA.

Társat keres

Bosznia, Hercegovina és Dalmáciában egyedülálló géperőre bereendezett

GYÁRVÁLLALAT

Sarajevo székhellyel, jó évi mérleggel, nagy jövő-vel, legmoderi ebb gépekkel felszerelve Szükséges tőke 500.000 dinár. — Felvilágosítással szolgál Ladislav Schlein Sarajevo Petekija utca 21. vrata 3. 1431

Fűmag

alacsony törzsű rózsafák virág, főzélék és takar-mánymagvak legjobban beszerezhetők.

Balog Lina

cégnél Subotica

Bárány-szálloda mellett
Kérje 1923. évi képes árjegyzékemet.

Darabárukat

külföldről és külföldre HETENKÉNTI GYÜJTŐKOCSIKBAN
a legrövidebb idő alatt SZÁLLIT és ELVÁMOL, KÜLFÖLDI
KÖLTÖZKÖDÉSEK vámkezelésénél interveniál

„VOJVODINA“ Nemzetközi Szállítmányozási Társaság
Szubotica, Wilsonova utca 10. — Telefon 619 szám.

Egy jókarban levő
6 személyes 20 1/4 HP

Martini autó

jutányos árban
azonnal eladó.

Bővebbet Dr. Szántó
Miklós Sombor Apa-tini u. 44 szám. 1516